

УДК 631.331.85

В.Р. Паньків

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

УТОЧНЕННЯ КОЕФІЦІЄНТА ЗАПОВНЕННЯ КОМБІНОВАНОГО ГВИНТОВОГО ТРАНСПОРТЕРА

V.R. Pankiv

REFINEMENT OF THE FILLING FACTOR OF THE COMBINED SCREW CONVEYOR

Основними критеріями, які характеризують технологічно-економічну ефективність застосування будь-яких транспортних машин або механізмів, які переміщують матеріали є продуктивність роботи транспортних машин, споживчі енергозатрати процесу транспортування (переміщення) матеріалів, надійність і стабільність виконання технологічного процесу, ресурс роботи тощо.

Комбінований гвинтовий транспортер (ГТ) має свої власні специфічні технологічно-конструктивні елементи та процеси, які суттєво відрізняють його від базових традиційних гвинтових транспортних механізмів.

Присутність одночасних технологічних операцій подрібнення та транспортування матеріалу (коренеплодів), або наявність ножів-подрібнювачів, які встановлено в міжвитковому просторі шнекового конвеєра по гвинтовій лінії вносить суттєві корективи в існуючі методики та методи розрахунку гвинтових механізмів.

Тоді сформулюємо коефіцієнт заповнення комбінованого ГТ (в подальшому – коефіцієнт заповнення k_z) як відношення об'єму міжвиткового простору шнекового конвеєра, що заповнений подрібненими коренеплодами до загального об'єму комбінованого ГТ, тобто:

$$k_z = V_{zk} / V_z < 1, \quad (1)$$

де V_{zk} – заповнений об'єм простору шнекового конвеєра, м³; V_z – загальний об'єм простору комбінованого ГТ, м³.

Загальний об'єм V_z простору комбінованого ГТ:

$$V_z = 0,25\pi(D_k + 2c)^2(T_1n_1 + T_2n_2 + \dots + T_in_j), \quad (2)$$

де $T_1, T_2, \dots, T_i$ – крок першого, другого, i -го спірального витка, м; $n_1, n_2, \dots, n_j$ – загальна кількість спіральних витків одного кроку, м.

Корисний об'єм шнекового конвеєра V_{zk} складається з різниці об'ємів – загального об'єму шнекового конвеєра V_k та сумарного об'єму, який займають робочі елементи шнекового конвеєра V_e , або суми об'єму барабана V_{dm} , об'єму спіральних витків V_c і об'єму V_n ножів-подрібнювачів.

Тоді маємо:

$$V_{zk} = V_k - V_e; \quad V_e = V_{dm} + V_c + V_n. \quad (3)$$

Таким чином, підставивши значення V_z із (2) і V_{zk} із (3) у формулу (1) одержимо початкову залежність для визначення коефіцієнта заповнення k_z :

$$k_z = \frac{(1 - k_n)V_k}{0,25\pi(D_k + 2c)^2(T_1n_1 + T_2n_2 + \dots + T_in_j)} < 1; \quad k_n = \frac{V_e}{V_k} < 1. \quad (4)$$

де k_n – конструктивний геометричний коефіцієнт.

При цьому:

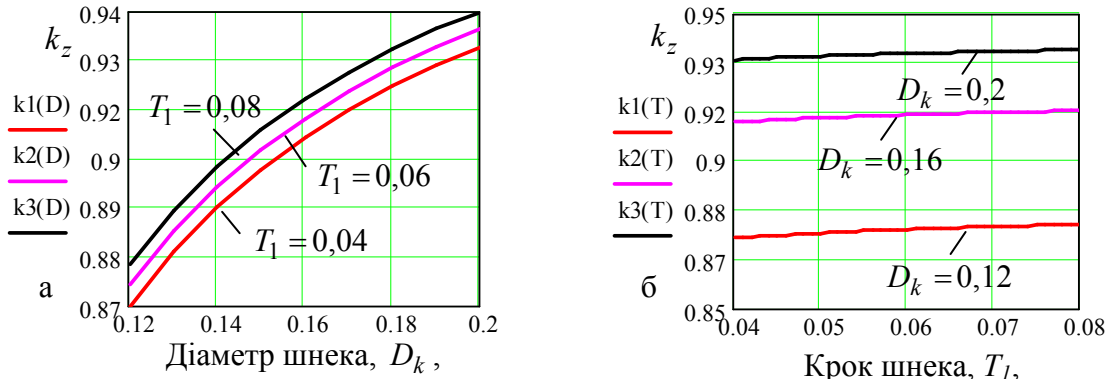

Рис. 2. Залежність зміни коефіцієнта заповнення k_z як функціонал за $\theta_1 = 3$ шт.: а – $k_z = f_n(D_k)$; б – $k_z = f_n(T_1)$

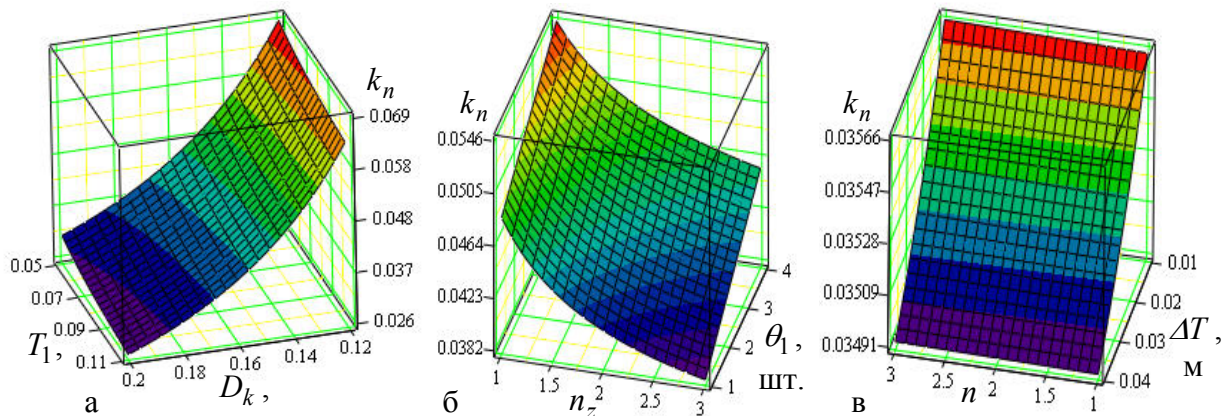

Рисунок 1. Залежність зміни конструктивного геометричного коефіцієнта k_n як функціонал: а – $k_n = f_n(D_k; T_1)$; б – $k_n = f_n(n_z; \theta_1)$; в – $k_n = f_n(n; \Delta T)$

$$k_n = \frac{1}{2\pi D_k^2} \left[\frac{\pi d_m^2 + \frac{4\Omega\delta_c z(D_k - d_m)}{n[2T_1 + \Delta T(n-1)]} + \theta_1(n_z n - 1) \times \left(\frac{2(a+b)(D_k - d_m)\delta_n \cos \gamma_n - \delta_n^2(2btg\alpha_n \cos \gamma_n + (D_k - d_m))}{n_z n [2T_1 + \Delta T(n-1)] \cos \gamma_n} - d_m^2 \Theta \right) \right]; \quad (5)$$

$$k_z = \frac{1 - \frac{d_m^2}{2D_k^2} \left[1 + \frac{4\Omega\delta_c z(D_k - d_m)}{\pi D_k^2 [2T_1 + \Delta T(n-1)]} + \frac{\theta_1(n_z n - 1)\delta_n}{\pi} \times \left(\frac{2(a+b)(D_k - d_m)\cos \gamma_n - \delta_n [btg\alpha_n \cos \gamma_n + 0,5(D_k - d_m)]}{n d_m^2 [2T_1 + \Delta T(n-1)] \cos \gamma_n} \right) \right]}{(D_k + 2c)^2 D_k^2}. \quad (6)$$

Аналіз рис. 1 і рис. 2 показує, що конструктивний геометричний коефіцієнта k_n знаходиться в межах 0,026...0,07, а коефіцієнт заповнення комбінованого ГТ – в межах 0,87...0,94.